

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanku a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci navrhovateľa: **B. a. s.**, N., X. Dolný Kubín, IČO: X. zast. JUDr. M. T. advokátkou, Advokátska kancelária N. Dolný Kubín, proti odporcovi: **JUDr. T. Š.** so sídlom R. Martin, správkyňi konkurznej podstaty úpadcu S. a. s., X. Istebné č. X. IČO: X. zast. JUDr. I. P. advokátom Advokátska kancelária, H. X. Dolný Kubín, **o vylúčenie veci z konkurznej podstaty**, a povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 28 746,--Sk, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. septembra 2008 č. k. 34 Cbi 13/07 – Sn – 116 a uzneseniu tohože súdu z 18. novembra 2008 č. k. 34 Cbi 13/07 – Sn - 128, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. septembra 2008 č. k. 34 Cbi 13/07 – Sn – 116 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu odvolacích trov.

Uznesenie tohože súdu z 18. novembra 2008 č. k. 34 Cbi 13/07 – Sn – 128 **z r u š u j e** a vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zaviazal odporkyňu, ako správkyňu konkurznej podstaty vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu S. a. s., Istebné nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. v kat. úz. V. – KN parcely vymenované vo výroku napadnutého rozsudku prvostupňového súdu a nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania.

Vyhovel tým návrhu navrhovateľa zo dňa 14. 05. 2007 po oprave zrejmej chyby ohľadne výmery nehnuteľnosti. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ uzatvoril so spoločnosťou S. a.s. Istebné dňa 16.05.2003 kúpnu zmluvu na odpredaj nehnuteľností, ktorých vydania sa navrhovateľ v návrhu domáha, a to za kúpnu cenu určenú znaleckým posudkom v sume 479 110,--Sk. Vklad vlastníckeho práva na základe tejto zmluvy bol Správou katastra Dolný Kubín povolený dňa 26.05.2003. Zároveň je preukázané, že spoločnosť S. a.s. Istebné sa neskôr v konaní vedenom pred Okresným súdom v Dolnom Kubíne pod sp. zn. 6C 85/2003 domáhala neplatnosti kúpnej zmluvy. Vec bola právoplatne skončená rozsudkom zo dňa 25.05.2006, ktorým súd návrh zamietol, teda potvrdil platnosť kúpnej zmluvy. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27K/67/2005-40 zo dňa 13.07.2006 bol na majetok spoločnosti S. a.s. Istebné vyhlásený konkurz. Podľa § 19 ods. 1 ZKV ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie vecí do súpisu. Poukázal na ustanovenie ods. 2 cit. zákonného ustanovenia, podľa ktorého súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene. Na základe vyššie uvedeného zákonného ustanovenia súd skúmal, či predmetný návrh bol na súd podaný včas a zistil, že navrhovateľovi začala plynúť lehota od uznesenia 18.04.2007, pričom návrh bol na súd podaný dňa 14.05.2007 a z toho dôvodu súd má preukázané, že návrh bol na súd podaný včas.

Ohľadne namietaných skutočností zo strany žalovaného odporcu, že predmetná kúpna zmluva nenadobudla nikdy účinnosť a teda nemalo dôjsť k povoleniu vkladu, prvostupňový súd zastával názor, že v tomto konaní súd nemôže preskúmavať rozhodnutie správy katastra o povolení zápisu (vkladu) a musí v súlade so zásadou záväznosti zápisov v katastri nehnuteľností podľa § 70 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. – Katastrálny zákon, vychádzať zo stavu vedeného v KN.

Ďalej prvostupňový súd zastáva názor, že pri povolení vkladu do katastra sa nerozhoduje o platnosti či neplatnosti ustanovenej zmluvy, ktorou sa prevodca zaviazal previesť na nadobúdateľa nehnuteľnosť, ale len o nerealizovateľnosti tohto sľubu vzhľadom ku skutočnostiam, na ktorých závisí prevoditeľnosť vkladu.

Podľa § 6 ods.2 ZKV podstatu tvoria veci, ktoré patrili dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu a majetok, ktorý dlžník nadobudol počas konkurzu, ako aj majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj záväzok. V danom prípade je preukázané, že nehnuteľnosti, ktorých vydania sa navrhovateľ domáha sú od roku 2003 vo vlastníctve navrhovateľa a preto ich odporca nemal zaradiť do súpisu konkurznej podstaty. Okrem toho prvostupňový súd zastáva názor, že v dôsledku predaja nehnuteľností sa majetok doterajšieho úpadcu zvýšil v čase prevodu o zaplatenú kúpnu cenu určenú podľa znaleckého posudku. Nezaplatenie kúpnej ceny totiž nikto nenamietol.

V priebehu konania sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi a to súvahou a výkazom ziskov a s., 2004 a 2005, a z týchto listinných dôkazov má preukázané, že úpadca nevedol predmetné nehnuteľnosti, ktorých vylúčenia sa navrhovateľ domáha v majetku spoločnosti úpadcu. Taktiež súd má preukázané, že samotná žalovaná odporkyňa doložila do konkurzného spisu zostavu súboru súvah z decembra 2005, z ktorej je zrejmé, že v časti B. II.1, X. v časti pozemky a stavby nie sú evidované žiadne nehnuteľnosti. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa je oprávnený, a preto mu vyhovel tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľ sa dal v konaní zastupovať advokátkou JUDr. M. T. ktorá sa na pojednávaní dňa 11.09.2008 do zápisnice vzdala práva na náhradu trov právneho zastúpenia a zároveň navrhovateľ uviedol, že v prípade úspechu si žiadne trovy neuplatňuje.

Ďalším uznesením (vz. 4 OSP) prvostupňový súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie.

Proti obidvom rozhodnutiam prvostupňového súdu podal odvolanie odporca.

Odvolanie proti rozsudku odôvodnil tým, že sa nestotožňuje so skutkovým zistením prvostupňového súdu, že nehnuteľnosti, ktorých vylúčenia zo súpisu konkurznej podstaty sa navrhovateľ domáha, sú už od roku 2003 vo vlastníctve navrhovateľa, a preto ich odporca nemal zaradiť do súpisu konkurznej podstaty. Prvostupňový súd bol povinný ex offio skúmať platnosť právneho úkonu, na základe ktorého navrhovateľ údajne nadobudol sporné nehnuteľnosti do svojho vlastníctva. Platnosť predmetného právneho úkonu mal

prvostupňový súd prejudiciálne posudzovať bez ohľadu na to, či to odporca prvostupňovému súdu navrhoval alebo nie. Odporca vyslovil názor, že keby prvostupňový súd sa dôsledne zaoberal platnosťou právneho úkonu, na základe ktorého bolo vlastnícke právo v prospech navrhovateľa vložené, nedospel by k záveru, že navrhovateľ je oprávneným vlastníkom týchto nehnuteľností. Vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam bolo do katastra nehnuteľností zapísané (v prospech navrhovateľa) na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi úpadcom ako predávajúcim a navrhovateľom ako kupujúcim dňa 16.05.2003, ktorú zmluvu Správa katastra Dolný Kubín zapísala dňa 26. 05. 2003 pod č. V 609/03. Z citovaného ustanovenia kúpnej zmluvy je nepochybné, že zmluvné strany sa dohodli na odkladacej podmienke účinnosti kúpnej zmluvy, teda že predmetná kúpna zmluva nadobudne záväzkovo – právnu účinnosť až splnením odkladacej podmienky, ktorou je povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti. Vyššie uvedená odkladacia podmienka je nemožná, pretože správa katastra môže rozhodnúť o povolení vkladu vlastníckeho práva len na základe perfektnej kúpnej zmluvy, to znamená, na základe zmluvy, ktorá je nielen platne uzatvorená, ale aj obligačnoprávne účinná, a to minimálne ku dňu rozhodovania správy katastra o povolení vkladu. Ak je účinnosť právneho úkonu viazaná na akt rozhodnutia o povolení vkladu, účinky právneho úkonu nikdy nemôžu nastať, pretože sú viazané na rozhodnutie správneho orgánu, ktoré rozhodnutie však samo vyžaduje účinný právny úkon. So zreteľom na uvedené je potom nepochybné, že dojednanie takejto nemožnej odkladacej podmienky spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorého je nemožná odkladacia podmienka. Z toho dôvodu kúpna zmluva zo dňa 16.05.2003, na základe ktorej navrhovateľ mal nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, trpí absolútnou neplatnosťou právneho úkonu. Navrhol preto rozsudok prvostupňového súdu zmeniť a návrh zamietnuť, eventuálne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolanie proti uzneseniu, ktorým bola zaviazaná odporkyňa na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie navrhla zrušiť, pretože toto konanie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov.

Navrhovateľ sa na odvolanie odporcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods.X. OSP), na pojednávaní prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania rozhodnutia (§ 212 ods.1, § 214 ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je právne

dôvodné, prvostupňový súd pri rozhodovaní vo veci samej rozsudkom, rozhodol vecne správne, preto jeho rozhodnutie potvrdil (§ 219 OSP).

Napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Vo veci samej, odvolací súd odkazuje na podrobné právne a skutkové správne dôvody napadnutého rozsudku vyplývajúce zo správneho hodnotenia dôkazov (§ 132 OSP), ktoré si odvolací súd v celom rozsahu osvojuje. K námietkam vzneseným odvolateľom v odvolaní odvolací súd dodáva, že tieto neobsahujú dostatok vecných aj právnych dôvodov, ktoré by mohli narušiť správny postup a rozsudok prvostupňového súdu. Dôvody napadnutého rozsudku odvolací súd dopĺňa s prihliadnutím na odvolanie odporkyne.

Prvou zásadnou otázkou je hodnotenie kúpnej zmluvy, ktorú navrhovateľ ako kupujúci uzatvoril so spoločnosťou S. a.s. Istebné dňa 16.05.2003 na odpredaj nehnuteľností, ktorých vylúčenia z konkurznej podstaty sa navrhovateľ v návrhu domáha. Vklad vlastníckeho práva na základe tejto zmluvy bol Správou katastra Dolný Kubín povolený dňa 26.05.2003. Spoločnosť S. a.s. Istebné sa neskôr v konaní vedenom pred Okresným súdom v Dolnom Kubíne pod sp. zn. 6C 85/2003 domáhala neplatnosti tejto kúpnej zmluvy z titulu jej absolútnej neplatnosti. Vec bola právoplatne skončená rozsudkom zo dňa 25.05.2006, ktorým súd návrh zamietol, teda nezistil dôvody neplatnosti a tým nepriamo nezistil dôvody neplatnosti a tým nepriamo potvrdil platnosť kúpnej zmluvy. Polemika odporkyne o tom do akej miery je rozsudok záväzný a pre koho je riešený v zákone. Zákon (§ 159 ods. 2 OSP, veta pred bodkočiarkou) stanoví, že „výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány“. Medzi takéto orgány patrí aj súd a aj kataster. Zákon hovorí o výroku rozsudku a nie o skutkovom hodnotení (dôvodoch). Je pravdou, že výrok predmetného rozsudku sa dotýka aj tohto sporu a to podstatne a to tým, že predmetná zmluva je nedotknutá. ZKV (zákon č. 328/1991 Zb.) v tomto prípade ani neukladal pojať prevedené nehnuteľnosti do konkurznej podstaty a stať sa to mohlo tým, že niektorý z konkurzných veriteľov navrhol ich pojať do podstaty.

Druhou zásadnou otázkou je posúdenie zápisu do katastra. Dochádza tu k nesprávnemu posúdeniu právnej sily tohto zápisu, keď procesné podmienky zápisu sa dávajú za hmotnoprávne podmienky platnosti zmluvy.

Nesprávny je názor, ktorý vychádza z predpokladu, že rozhodnutie o „Zápise práv k nehnuteľnostiam“, podľa zákona č. 162/1995 Z.z., o katastri nehnuteľnosti a zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), je rozhodnutím podľa

§ 47 OZ, potrebným k zmluve a absencia zápisu (hlavne vkladu), spôsobuje následky uvedené v ods. 2. Kataster, okrem iného, eviduje práva k nehnuteľnostiam, ku ktorým dochádza zákonom predvídaným spôsobom, najmä súdnym rozhodnutím, zmluvou, rozhodnutím o dedičstve, či osvedčením o dedičstve. Treba tu zdôrazniť evidenčný charakter zápisu v katastri nehnuteľností, ktorý je vo vzťahu k nehnuteľnostiam, údajom o aktuálnom právnom stave a nemusí vždy zodpovedať skutočnému faktickému stavu. Púhy zápis nemá vplyv na právo dotknutého subjektu, nezakladá nijaký právny vzťah (len ho eviduje) a rozhodnutie o zápise nemôže zasahovať do oblasti hmotného práva, o ktorom prináleží rozhodovať predovšetkým súdu, ak je tento vzťah sporný. Zápis je povinný, účastník má naň zákonné právo a preto je tento nárok žalovateľný (§ 80 písm. b/ OSP). Tento zápis, ak aj bol povolený nemá vplyv na právo dotknutého subjektu domáhať sa ochrany ohrozených, alebo porušených práv na súde, v občianskom súdnom konaní. Absencia zápisu nemá pre zmluvu následky uvedené v § 47 ods. 2/ OZ.

Preceňuje sa význam tohto evidenčného zápisu, ktorý do značnej miery má konštitutívny charakter. Konštitutívny charakter zápisu nič nemení na právnom vzťahu, ktorý bol založený a ktorý by sa mal odrážať v zápise. Ak tento právny vzťah má vady, jeho vady sa neodstránia tým, že sa zápis (vklad) povolí. Konštitutívny charakter stanoví povinnosť zápisu a oprávnený má právo domáhať sa aby katastrálny úrad zápis vykonal.

Z týchto dôvodov prvostupňový súd postupoval správne, keď vylúčil zo súpisu konkurznej podstaty nehnuteľnosti uvedené vo výroku a odvolací súd preto tento rozsudok, ako vecne správny v odvolacom konaní potvrdil (§ 219 OSP).

Správne postupoval prvostupňový súd pri vyrubení súdneho poplatku za odvolanie. Odporkyňa síce stručne odôvodnila odvolanie proti tomuto uzneseniu (vz. 4 OSP) v podstate tým, že toto konanie je oslobodené od súdnych poplatkov a poukázala na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. v spojení s ustanovením § 4 ods. 3, zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Toto ustanovenie priznáva osobné oslobodenie navrhovateľovi domáhajúcemu sa vylúčenia veci z konkurznej podstaty, ale konanie nie je oslobodené od súdnych poplatkov. Odporkyňa nie je oslobodená od súdnych poplatkov, preto prvostupňový súd rozhodol správne, keď jej vyrubil poplatok za odvolanie. Platí aj poplatok za návrh totiž sa postupuje ex post až po skončení sporu podľa § 2 ods. 2 citovaného poplatkového zákona (vyrubí sa vz. 4 OSP). Poplatkový zákon ani Sadzobník súdnych poplatkov výšku poplatku za návrh či odvolanie ak je predmetom sporu vylúčenie veci z konkurznej podstaty neupravuje preto treba postupovať

podľa pol. 1/b Sadzobníka. V tejto časti odvolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Úspešnému navrhovateľovi náhrada odvolacích trov nebola priznaná, keďže ich neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 14. januára 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.